

Sagan, Eli

1974 *Cannibalism: Human Aggression and Cultural Form*, New York.

Sanday, Peggy Reeves

1986 *Divine hunger. Cannibalism as a cultural system*, Cambridge.

Schechner, Richard

1982 *The End of Humanism. Writings in Performance*, New York, "Performing Arts Journal Publications".

Stewart, Kathleen Claire

1987 *Narrative Appalachia*, Phil. Diss. Michigan (Anthropology).

Thomsen, Christian W.

1983 *Menschenfresser*, Wien.

Weber, Max

1956 *Wirtschaft und Gesellschaft*, 2 Bde, Tübingen.

Welz, Gisela

1989 "Street Corner Rap Sessions. Oral Communications in Afro American Urban Culture", In: *Folklore and Historical Process*, Ed. D. Rihtman-Auguštin / M. Povrzanović, Zagreb, 125-133.

VIJESTI I ISTINA, ILI: FOLKLORNA I FOLKLORISTIČKA REPRESIJA ISTINE U VIJESTIMA

SAŽETAK

Antropolozi, etnolozi i folkloristi teže tumačenju pripovijedanja ljudi, ali sami pripadaju društvu koje je izgubilo smisao za pripovijedanje i usmeni diskurs, društvu u kojemu istina više nije zajednička istina. Znanost odbacuje usmenost, višeglasje, iskustvo cjeline, traži najnovije obavijesti o samim detaljima uz pomoć raznovidnih znanstvenih disciplina. Takvo bi se stanje možda moglo promijeniti združivanjem humanističkih istraživanja u otvorenom diskursu kakav je načeo postmodernizam. Ipak, i u društvu i u znanstvenim krugovima i dalje se gomilaju fragmentarne "činjenice", bujaju tzv. "prave" informacije o mnoštvu pojedinosti. Suvremeni antropolozi, etnolozi i folkloristi ujedno su i slušatelji i pripovjedači priča. Sve njih privlači "divljina", nepripitomljenost i neciviliziranost. Njihova je "kolektivna memorija" potraga za egzotikom u primitivnim i seljačkim društvima, ili za "divljim" pričama o pogibelji i opasnostima na marginama civiliziranoga svijeta, što se sve može naći u narodnim pripovijetkama i (danas) u sredstvima javnog priopćavanja. Oni slušaju i biraju, skupljaju i biraju, oni priopćavaju i obavještavaju - i biraju. U posljednje vrijeme biraju sve više primjere zločina, opasnosti, "divlje" egzotike.

Pitanje je zašto i dalje slušamo i pripovijedamo priče o krokodilima, a šutimo o suvremenim brutalnim pogibeljima širom svijeta?

Zadaća nam nije samo skupljanje i prenošenje obavijesti o razmrvljenim činjenicama i pričama daleko ili oko nas. Zadaća nam je prije svega vidjeti i tumačiti značenje iskazanoga i neiskazanoga, iskustava, interpretacija i iskaza raznih ljudi u raznim kontekstima (ne isključujući i nas same) a, ako želimo da nam pisanje ima bar malo retoričke i kritičke moći, moramo dati riječ onima koji se inače ne čuju. Urbana sredina - baš kao i ruralna i izgubljena "divlja" sredina - sadrže i druge pogibelji i opasnosti osim vijesti o krokodilima u zahodskim vodokotlićima.